

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelser til lov om finansielle rådgivere

Den Sociale Retshjælp fremsender hermed kommentarer til de tre bekendtgørelser om henholdsvis kompetencekrav til finansielle rådgivere, finansielle rådgiveres ansvarsforsikring, garantistillelse og behandling af betroede midler samt god skik for finansielle rådgivere.

Den Sociale Retshjælp er en landsdækkende organisation, der bl.a. har ydet gratis gældsrådgivning siden 2007. Den Sociale Retshjælp har derigennem oparbejdet en omfattende erfaring på gældsområdet, som organisationen kan bidrage med i denne forbindelse. I forlængelse heraf har Den Sociale Retshjælp over de sidste fem år deltaget aktivt i både den politiske debat og debatten i medierne om, hvordan den offentlige gældsrådgivning kan forbedres gennem for eksempel certificering, klageinstanser, rådgivningstrin mv.

Som etableret retshjælp og gældsrådgivningsorganisation, der i de sidste fem år har arbejdet for indførelsen af regulering på området, er vi som udgangspunkt utroligt glade for, at der nu er udarbejdet en lov og snart også dertilhørende bekendtgørelser. Når det er sagt, kan det konstateres, at både lov om finansielle rådgivere og udkast til de tre bekendtgørelser næsten efterlader flere spørgsmål end svar. Det gælder især i forhold til hvem, bekendtgørelserne præcis henvender sig til, samt hvad der konkret tilbydes af rådgivning, og hvilke krav der stilles til rådgiver såvel som erhvervsdrivende virksomhed.

Som en organisation, der yder gratis gældsrådgivning, antager vi, at lov om finansielle rådgivere og de tre tilhørende bekendtgørelser ikke omfatter Den Sociale Retshjælp og lignende organisationer, der yder gratis gældsrådgivning. Denne antagelse er baseret på, at det af lov om finansielle rådgiveres anvendelsesområder fremgår, at *"Denne lov finder anvendelse på virksomheder, der som led i deres erhvervsområde hoved- eller bibeskæftigelse yder rådgivning om finansielle produkter til forbrugere, jf. dog stk. 3"*. Derfor gives der umiddelbart ikke grund til at formode, at loven – og dermed også bekendtgørelserne – skulle finde anvendelse på gratis gældsrådgivning, da dette ikke indebærer *"rådgivning om finansielle produkter"*. Dertil kommer, at frivillige gældsrådgivningsorganisationer ikke yder rådgivning *"som led i deres erhvervsområde hoved- eller bibeskæftigelse"*, hvilket underbygger antagelsen om, at bekendtgørelserne ikke finder anvendelse på gratis gældsrådgivningsorganisationer.

Derudover mener vi heller ikke, at loven og dertilhørende bekendtgørelser finder anvendelse på gældsrådgivning i almindelighed, herunder selskaber, som yder gældsrådgivning mod betaling. Dette, fordi der, ligesom i de frivillige gældsrådgivningsorganisationers tilfælde, ikke ydes *"rådgivning om finansielle produkter"*, og fordi gældsrådgivning ikke er indeholdt i de beskrevne områder for lovens anvendelse.

Vi finder det derfor beklageligt, at hverken frivillige gældsrådgivere eller gældsrådgivere, der modtager betaling, er omfattet af lov om finansielle rådgivere og dertilhørende bekendtgørelser, da vi mener, at der mangler regulering på området. Denne holdning skyldes, at vi som etableret gældsrådgivningsorganisation har set adskillige eksempler på, at borgerne har modtaget dårlig eller decideret forkert rådgivning vedrørende gæld.

Vi mener derfor, at lov om finansielle rådgivere og dertilhørende bekendtgørelser som absolut minimum bør omfatte gældsrådgivningsorganisationer, der yder gældsrådgivning mod betaling, og hertil også bør omfatte gældsrådgivningsorganisationer, der yder gratis gældsrådgivning.

Nedenfor gives der en række kommentarer og tilføjelser til de nævnte bekendtgørelser. Kommentarerne har til formål dels at påpege, hvor bekendtgørelserne ikke er dækkende i forhold til almindelig

gældsrådgivning, og dels at illustrere, hvor komplekst området er. Gældsrådgivning er ofte mere komplekst end de områder, der specifikt nævnes i lov om finansielle rådgivere, da det ligger i krydsfeltet mellem jura og økonomi.

Det kræver derfor et indgående kendskab til området i kombination med en specialiseret viden for at kunne begå sig etisk forsvarligt som gældsrådgiver. Hertil kommer de store konsekvenser, gældsrådgivning kan have for forbrugeren, uanset om den ydes mod betaling eller ej. Forkert rådgivning i relation til gæld kan have helt uoprettelige implikationer til følge, da man ikke opererer med dispensationsordninger for dårlig rådgivning.

Kommentarer til bekendtgørelse om kompetencekrav til finansielle rådgivere

I forhold til kompetencekravene mener Den Sociale Retshjælp, at man ikke i bekendtgørelsen er tydelig nok omkring, hvilke krav der, som minimum, bør stilles til rådgivere herunder også virksomheden/organisationen.

Et af vores forslag er, at der bør implementeres et certificeringssystem. Certificering og uddannelseskrav er ikke et nyt fænomen, hverken i Danmark eller i udlandet. I andre lande eksisterer der allerede certificeringsordninger for gældsrådgivere, som man med fordel kan lade sig inspirere af. I Hamborg er der seks organisationer, der er certificeret af forvaltningen i Hamborg til at yde gratis gældsrådgivning, og som primært henvender sig til socialt udsatte borgere.

Når man tilbyder investeringsrådgivning, skal man være godkendt som investeringsrådgiver af finanstilsynet. Rådgivning vedrørende investering, forsikring, pension relaterer sig til en positiv økonomi, hvor det er vigtigt at sikre korrekt rådgivning, så kunden ikke lider unødige tab. I modsætning hertil relaterer rådgivning om gæld sig til en negativ økonomi, hvor kunden ikke længere kun risikerer økonomisk tab, men tillige tab af eksistensgrundlag.

Derfor kan det undre, at alle i dag som udgangspunkt kan kalde sig "gældsrådgivere" - Dette også på trods af den nye lov, hvorimod man skal certificeres for at kunne kalde sig investeringsrådgiver. En certificering af gældsrådgivere ville betyde, at der stilles krav til hvilke personer, der må yde gældsrådgivning. Vores forslag er baseret på, at man bør certificere rådgivere, alt efter hvilke områder de yder rådgivning inden for og hvor omfattende en rådgivning de yder. (se bilag 1)

Den Sociale Retshjælp har indført et internt certificeringssystem som baserer sig på et trinsystem der beskriver hvor omfattende en rådgivning der ydes, og ligeledes hvilke områder der ydes rådgivning inden for (se bilag 2). Formålet med denne certificering er dels 1) at sikre, at borgeren får en ensartet og kvalificeret gældsrådgivning, dels 2) at sikre, at de personer, som ønsker at tilbyde gældsrådgivning og gældssagsbehandling, ansøres til at tage en kvalificeret uddannelse, eller at erhverve sig et certifikat for at kunne rådgive og yde udvidet sagsbehandling, hvor der kan være tale om alvorlige konsekvenser, hvis rådgivningen er mangelfuld eller forkert.

Derudover har Den Sociale Retshjælp i de senere år været i dialog med Erhvervsakademi, om at udvikle et eksternt kursusforløb eller uddannelsesforløb, der skal sikre en certificering som man kender det fra bl.a. investeringsrådgivere. Dette igen for at sikre, at de personer der yder gældsrådgivning er kvalificeret til dette.

Vi finder det endvidere beklageligt, at loven og bekendtgørelserne har en indfasningsperiode på over fem år, da det kan resultere i, at rådgivere, som på nuværende tidspunkt yder gældsrådgivning mod betaling,

de næste fem år fortsat vil kunne yde utilstrækkelig og ukvalificeret rådgivning og derefter forlade branchen når de nye regler træder i kraft.

På baggrund af ovenstående har vi derfor sammenfattet de sproglige tilføjelser, vi mener, der mangler i bekendtgørelsen for, at den dækker i forhold til gældsrådgivning. Det drejer sig blandt andet om kompetencekravenes anvendelsesområde, vidensområder ved gældsrådgivning samt opfyldelse af kompetencekravene i relation til gældsrådgivning.

Forslag til ændringer i bekendtgørelsen om kompetencekrav til finansielle rådgivere

I § 2 indsættes som tillæg til eksisterende tekst i § 2, nr. 2, (...pensioner, investeringsprodukter og *gæld*). Det bør tydeligt fremgå af teksten, at gæld er dækket af kompetencekravene som selvstændigt område. Rådgivning omkring gæld er mindst ligeså omfattende, og ofte af større betydning end sammenlignelig rådgivning. Gældsrådgivning kræver både økonomiske og juridiske kompetencer, hvorfor kravene er endnu højere end ved simple økonomiske beregninger af afkast, omkostninger og risiko.

Som tillæg til paragraffen bør tilføjes nyt nummer 4, med følgende tekst; *Gæld: Indhentelse og behandling af oplysninger hos eksterne parter, udarbejdelse af budgetter, indgåelse af afdragsordninger, juridisk analyse af behov og muligheder, samt forhandling på vegne af debitor.*

Som ny paragraf indsættes efter § 6:

Ved rådgivning om gæld skal den finansielle rådgiver sikre, at den ansatte har tilstrækkelig viden inden for følgende områder:

- 1) Relevant lovgivning
- 2) Gældssanering
- 2) Eftergivelse af offentlig gæld.
- 3) Forældelse af fordringer.
- 5) Inkassoproces.
- 6) Fogedret.
- 7) Lønindeholdelse, herunder særskilt lønindeholdelse.

Ovenstående punkter er alle nødvendige vidensområder ved rådgivning omkring gæld.

Som stk. 2 til den nye paragraf:

Den finansielle rådgiver skal sikre, at den ansatte kan analysere forbrugerens gældsmæssige behov samt foretage vurdering af de juridiske muligheder og konsekvenser af de forskellige løsninger.

I § 8 kunne indsættes som nyt stk. 4;

Den finansielle rådgiver kan opfylde kompetencekravet til gældsrådgivning ved gennemførelse af gældsrådgivningscertificering hos erhvervsakademierne.

Kommentarer til Udkast til bekendtgørelse om god skik for finansielle rådgivere.

Som den første gældsrådgivningsorganisation i Danmark har Den Sociale Retshjælp i 2012 indført etiske regler for vores gældsrådgivere, for at sikre en kvalificeret og ensartet gældsrådgivning samt gennemsigtighed. Derfor er det også med stor glæde, at vi kan se, at der er indarbejdet et krav om god skik som supplerer til lov om finansielle rådgivere.

Vi savner dog, som tidligere nævnt, at bekendtgørelsen om god skik for finansielle rådgivere ikke omfatter gratis gældsrådgivningsorganisationer og organisationer, der yder gældsrådgivning mod betaling. Vi håber derfor, at man vil ændre bekendtgørelsen således, at de krav der stilles, også er gældende for førnævnte organisationer. Det vil i tillæg hertil være formålstjenstligt, at klarlægge hvad der kunne være

eksempler på manglende efterlevelse af god skik på dette område, da der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer sager på området.

Vi har udformet de ændringer, som er nødvendige for at kunne sikre en etisk forsvarlig standard for god rådgivningsskik for finansielle rådgivere med henblik på at fastlægge de etiske rammer for gældsrådgivning. Dette er søgt illustreret ved gengivelse af de forpligtigelser, der påhviler en etisk forsvarlig gældsrådgivning, samt tilføjelse af en loyalitetspligt i forhold til forbrugeren, i det en betalt gældsrådgiver vil have en stor egeninteresse i sagsoptagelse, uanset viden om forbrugers mulighed for opnåelse af dennes mål.

Forslag til ændringer i bekendtgørelsen om god skik for finansielle rådgivere

I § 5, stk. 2 indsættes følgende punkter;

- 7) omfanget af kreditorhåndtering.
- 8) forpligtigelser der udspringer af samarbejdsaftalen for den finansielle rådgiver.
- 9) de mulige konsekvenser af kreditorhåndtering.
- 10) om der foretages juridisk vurdering af forbrugers samlede situation, eller kun enkelte elementer af forbrugers økonomi.

I § 5, stk. 3 tilføjes (... af opsigelsen, samt hvilke dispositioner og aftaler, der er lavet på kundens vegne.)

I § 6, stk. 1 tilføjes som nyt punkt;

4) *at indgå afdragsordninger, akkordordninger samt lignende økonomiske dispositioner, der findes fordelagtige på vegne af kunden.*

I § 12 tilføjes nyt stk. 3; *Hvis det står klart, at den finansielle rådgiver ikke kan hjælpe med at opnå det ønskede resultat, uanset om det beror på kundens eller rådgiverens forhold, skal rådgiveren loyalt afvise kunden med begrundelse for afvisningen.*

Kommentarer til Udkast til bekendtgørelse om finansielle rådgiveres ansvarsforsikring, garantistillelse og behandling af betroede midler.

Betingelserne om forsikring, garantistillelse osv., kan som udgangspunkt tiltrædes. Det vil dog være hensigtsmæssigt ud fra en risikovurdering, at kunne differentiere virksomhederne imellem. Der er stor forskel på det potentielle tab Gældsrådgivningen hos Den Sociale Retshjælp risikerer at påføre en klient i forhold til et selskab, der rådgiver om investering og/eller køb og salg af fast ejendom. Typisk vil de maksimale potentielle tab for gældsrådgivnings klienter ligge i omegnen af 100.000 kr. Det vil derfor være uhensigtsmæssigt at tegne en forsikring der dækker 1,5 mio. DKK. Derudover vil det blive uforholdsmæssigt dyrt for frivillige organisationer at drive finansiel rådgivning med sådanne udgifter til forsikring.

I relation hertil yder frivillige organisationer en samfundsmæssig tjeneste med primært offentlige midler, hvilket kunne tale for, at staten bør gå ind som selvforsikrer på organisationernes vegne i tilfælde af rådgivningsfejl.